

Hanne Bryn

Undersøkelse av aktivitetsspor fra senmiddelalder/nyere tid på Frøneset, Åfjord kommune, Trøndelag

**NTNU Vitenskapsmuseet
arkeologisk rapport 2022-7**

NTNU Vitenskapsmuseet arkeologisk rapport 2022:7

Hanne Bryn

**Undersøkelse av aktivitetsspor fra
senmiddelalder/nyere tid på Frøneset, Åfjord
kommune, Trøndelag**

NTNU Vitenskapsmuseet arkeologisk rapport

Dette er en elektronisk serie fra 2014. Serien er ikke periodisk, og antall nummer varierer per år. Rapportserien benyttes ved endelig rapportering fra prosjekter eller utredninger, der det også forutsettes en mer grundig faglig bearbeidelse. Seriens layout ble revidert i 2020.

Tidligere utgivelser: <http://www.ntnu.no/vitenskapsmuseet/publikasjoner>

Referanse

Bryn, H. 2022: NTNU Vitenskapsmuseet arkeologisk rapport 2022:7. Undersøkelse av aktivitetsspor fra senmiddelalder/nyere tid på Frøneset i Åfjord kommune, Trøndelag

Trondheim, november 2022

Utgiver

NTNU Vitenskapsmuseet
Institutt for arkeologi og kulturhistorie
7491 Trondheim
e-post: postmottak@museum.ntnu.no

Ansvarlig signatur

Bernt Rundberget (instituttleder)

Kvalitetssikret av

Ellen Grav Ellingsen (serieredaktør)

Publiseringstype

Digitalt dokument (pdf)

Forsidefoto

Utsikt over Åfjorden, Da64182_022, Foto: Hanne Bryn, NTNU Vitenskapsmuseet

www.ntnu.no/vitenskapsmuseet

ISBN 978-82-8322-329-3
ISSN 2387-3965

Sammendrag

Bryn, H. 2022: NTNU Vitenskapsmuseet arkeologisk rapport 2022:7. Undersøkelse av aktivitetsspor fra senmiddelalder/nyere tid på Frøneset i Åfjord kommune, Trøndelag

Høsten 2021 ble det gjennomført en arkeologisk undersøkelse av de gjenværende restene av en antatt gravhaug fra yngre jernalder på Frøneset i Åfjord kommune. Undersøkelsen ble gjennomført i forbindelse med skade påført kulturminnet ved etablering av boligrigg på stedet. Det berørte kulturminnet var registrert som bunnrest av mulig fotgrøft med noe mulig haugfyll bevart innenfor. Undersøkelsen resulterte i kartlegging av ukjent aktivitet innenfor området i senmiddelalder/nyere tid. Både funnmateriale, kontekstens sammensetning og utseende samt dateringsresultater slo fast at det ikke dreide seg om et gravanlegg fra yngre jernalder.

Nøkkelord: Senmiddelalder – Nyere tid – Frøneset - Åfjord

Hanne Bryn, NTNU Vitenskapsmuseet, Institutt for arkeologi og kulturhistorie, NO-7491 Trondheim

Summary

Bryn, H. 2022: NTNU Vitenskapsmuseet arkeologisk rapport 2022:7. Undersøkelse av aktivitetsspor fra senmiddelalder/nyere tid på Frøneset i Åfjord kommune, Trøndelag

In the autumn of 2021, an archaeological investigation was carried out of the remains of a presumed burial mound from the Late Iron Age on Frøneset in Åfjord municipality. The investigation was carried out in connection with damage to the site during the establishment of a housing rig on the site. The affected archaeological features were a presumed bottom residue of a possible ring ditch with some possible mound fill preserved inside. The survey resulted in a mapping of unknown activity within the area in the late Middle Ages / post-Medieval. Both the find material, the composition and appearance of the context as well as dating results stated that it was not a burial site from the Late Iron Age.

Key words: Late Middle Ages – Post-Medieval – Frøneset - Åfjord

Hanne Bryn, NTNU University Museum, Department of Archaeology and Cultural History, NO-7491 Trondheim

Arkivreferanser

Frøneset

Intrasisnr	2021/188
AskeladdenID	56045
Saksnummer (ePhorte)	2017/16535
Aksesjonsnummer	2021/188
Tilvekstnr	T28627
Fotonr	Da64182

Fylke	Trøndelag
Kommune	Åfjord
Gårdsnavn	Frønes
Gårdsnummer	57/1
Lokalitet	Frøneset
Kulturminnetype	Ukjent
Datering	Senmiddelalder/nyere tid

Innhold

1	Innledning.....	9
1.1	Bakgrunnen for undersøkelsen	9
1.2	Områdebeskrivelse.....	9
1.3	Kulturhistorisk bakgrunn og registreringer	11
1.4	Problemstillinger	12
1.5	Tid og deltagere.....	12
1.6	Formidling.....	12
2	Metode	13
2.1	Undersøkelsesmetode.....	13
2.2	Dokumentasjon	13
3	Resultater	14
4	Funnmateriale	20
5	Oppsummering av resultat og tolkninger	21
6	Referanser	22
7	Vedlegg	23

Figurliste

Figur 1. Kart over undersøkelsesområdet.....	10
Figur 2: Flyfoto over Frøneset fra 2020.....	11
Figur 3. Planområdet før oppstart.	13
Figur 4. Kart over lokaliteten	15
Figur 5. Dronefoto over lokaliteten	16
Figur 6. Foto av profil i sjakt 1308	17
Figur 7. Rentegning av profil i sjakt 1308.....	17
Figur 8. Ortofoto over undersøkelsesområdet og med steinlag 1380 synlig.....	18
Figur 9. Sjakt 1352 sett mot øst	18
Figur 10. Profilmfoto av kullholdig grop 1285.....	19

Tabelliste

Tabell 1. Periodetabell.....	9
Tabell 2. Oversikt over kontekster.....	14
Tabell 3. Oversikt over dateringsresultater	19

1 Innledning

Undersøkelsen ble gjennomført i forbindelse med skade påført automatisk freda kulturminne ID 56045 ved etablering av boligrigg på Frøneset i Åfjord kommune. Kulturminnet ble opprinnelig påvist gjennom ØK-registreringene på 1970-tallet og var tolket som restene av en gravhaug fra yngre jernalder.

Tabell 1. Periodetabell. Illustrasjon: NTNU Vitenskapsmuseet

Periode	Underperiode	Årstall
Eldre jernalder		(500 f.Kr. – 575 e.Kr.)
	<i>Førromersk jernalder</i>	<i>(500 f.Kr. – 0)</i>
	<i>Romertid</i>	<i>(0 – 400 e.Kr.)</i>
	<i>Folkevandringstid</i>	<i>(400 e.Kr – 575 e.Kr.)</i>
Yngre jernalder		
	<i>Merovingertid</i>	<i>(575 – 800 e.Kr.)</i>
	<i>Vikingetid</i>	<i>(800 – 1030 e.Kr.)</i>
Middelalder		
	<i>Tidlig middelalder</i>	<i>(1030 – 1130 e.Kr.)</i>
	<i>Høymiddelalder</i>	<i>(1130 – 1350 e.Kr.)</i>
	<i>Senmiddelalder</i>	<i>(1350 – 1537 e.Kr.)</i>

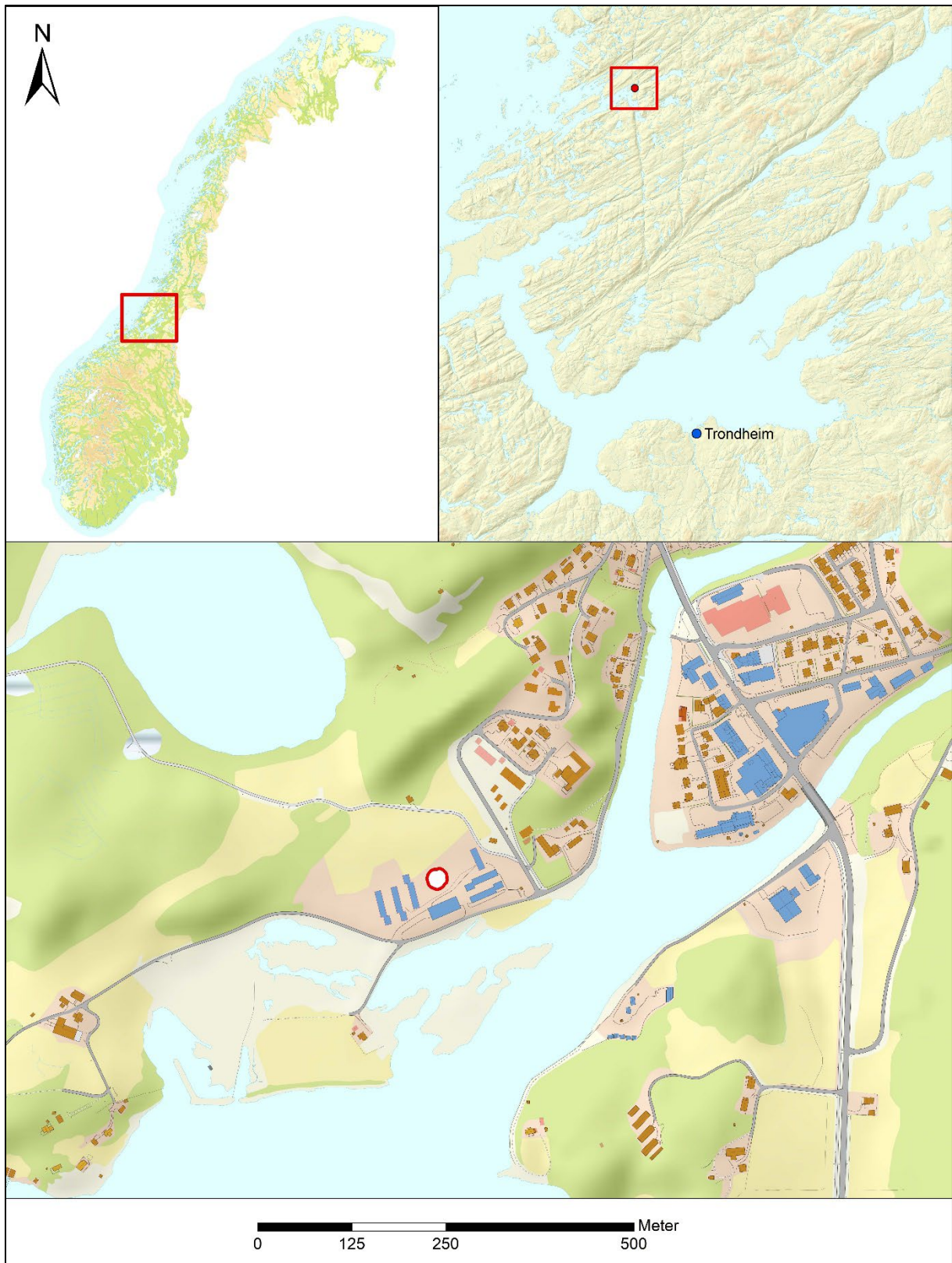
1.1 Bakgrunnen for undersøkelsen

Anleggsarbeid i forbindelse med opparbeidelse av boligrigg for Fosen Bo og Catering AS hadde medført inngrep og skade på automatisk freda kulturminne ID 56045, tolket som overpløyd gravfelt fra jernalder. Gravfeltet har hatt status uavklart i kulturminnedatabasen Askeladden, men flyfoto fra så sent som 2020 tyder på at det sannsynligvis har ligget minst én gravhaug her. Dyrkamarka og undergrunnen ble avdekket i forbindelse med anleggsarbeidet, noe som har ført til eksponering av bunnen av det som var tolket som fotgrøft som har omkranset en større gravhaug på ca. 25 m i diameter samt to kokegroper. Det var ikke gitt tillatelse fra kulturminnemyndighetene til arbeidet.

Etter anmodning fra daværende Sør-Trøndelag fylkeskommune utarbeidet NTNU Vitenskapsmuseet 23.06.2017 prosjektplan og budsjett for sikring av gjenværende kildemateriale på lokaliteten. 22.08.2017 gjorde Riksantikvaren vedtak om retting/sikring etter kulturminnelovens § 8 tredje ledd.

1.2 Områdebeskrivelse

Tettstedet Åfjord ligger på Fosenhalvøya innerst i fjorden ved samme navn. Elvene Norddalselva og Stordalselva har sine utløp her og har dannet grunnlaget for stedsnavnet. Tiltaksområdet ligger om lag 4,5 moh. på en elvebanke om lag 500 m vest for Åfjord sentrum. Området avgrenses av Frønesvegen i sør og har vært benyttet som dyrket mark frem til midt på 2010-tallet.

Figur 1. Kart over undersøkelsesområdet. Illustrasjon: Hanne Bryn, NTNU Vitenskapsmuseet

1.3 Kulturhistorisk bakgrunn og registreringer

Kulturminnene ble registrert i forbindelse med utarbeidelse av Økonomisk kartverk (ØK) i 1972, og senere lagt inn i den nasjonale kulturminnedatabasen med ID 56045. Kulturminnene har hatt vernestatus uavklart i Askeladden da det har vært usikkerhet rundt hvorvidt kulturminnet var automatisk fredet eller ei. En nyere registreringsundersøkelse hadde vært nødvendig for å avklare fredningsstatusen.

I Askeladden beskrives kulturminnet på følgende måte:

«To gravhauger, fjernet. Oldfunn. H.K. Hanssen i 1878 anfører: 2 store rundhauger, stort sett uskadde. Fjernet ved nydyrking for lang tid tilbake. Mål og form ellers ukjent. I nærheten av haugene skal ifølge K. Rygh være funnet: T2231-32 Bryne av kvarts med ovalt tverrsnitt og hein av skifer (bruddstykke)».

Haugen skal også være beskrevet av Ingvald Undset som skriver: «Ved Frønes finnes en smuk rund sandhaug». Det er dermed noe uklart om det er snakk om opprinnelig én eller to gravhauger. Det er ellers få andre kulturminner i umiddelbar nærhet. Om lag 150 m nordvest ligger lokalitet ID 110653, registrert som bosetningsområde fra jernalder.

Figur 2. Flyfoto over Frøneset fra 2020. Skjermdump www.norqebilder.no

Sør-Trøndelag fylkeskommune ble informert om utført arbeid 22. februar 2017, og det ble foretatt en befarings av området 3. mars 2017. Området var da snødekt, og umulig å undersøke om det var spor etter kulturminner i undergrunnen. Tiltaksområdet ble målt inn digitalt for nøyaktig kartfesting samt uthenting av høydedata for kartlegging av eventuelt skadeomfang. Høydedataene viste at avdekkingen har gått dypt, og at sannsynligheten for bevarte arkeologiske spor var liten.

Videre gjennomførte Sør-Trøndelag fylkeskommune arkeologiske registreringer av området både i mai og juli 2017 (Eikeland 2017). Undersøkelsen 2. mai 2017 var en visuell overflatebefaring. Det ble observert hvor dypt planeringen hadde gått ned i undergrunnen ut mot kantene, og det var tydelig at 20-40 cm av undergrunnen var fjernet. Rester av den antatte fotgrøften ble observert under befaringen. Den ble målt inn og beskrevet som en til dels godt synlig som en sirkulær grøft bestående av mørkere humusholdig grus som skilte seg klart fra den omkringliggende sterile lyse grusen. Sirkelen var brutt stedvis, særlig i nordøst. I sørøst var den kuttet i ytterkant. Inne i sirkelen er det antydning til flekker med humusholdig masse som kan være de siste rester etter nedgravninger. Det ble også funnet bunnrest av kokegrop øst for gravminnet. Denne ble ikke rensset opp eller undersøkt nærmere.

I forbindelse med behov for å klargjøre areal for brakkerigg ble det foretatt en arkeologisk påvisningsundersøkelse i den del av dyrkamarka som ikke allerede var berørt av tiltaket 3. juli 2017. Hensikten med undersøkelsen var å få klarhet i om det kunne påvises automatisk fredete kulturminner som kunne komme i konflikt med tiltaket. To sjakter ble anlagt i dyrkamarka nord for tiltaksområdet. Begge sjakter var negative.

1.4 Problemstillinger

Med utgangspunkt i tidligere opplysninger var det få holdepunkter for datering og tolkning av kulturminnet. Den antatte fotgrøften peker muligens i retning av yngre jernalder. Det var imidlertid ikke klart om brynene (T2231-32) hadde tilknytning til haugen. Prosjektplanen (Sauvage 2017) vektlegger at en avklaring av haugens alder ville være av betydning ved en undersøkelse. Videre ville det være sentralt å sikre god dokumentasjon av gjenværende spor og undersøke om humusflekkene representerte rester etter begravelse eller haugfyll.

1.5 Tid og deltagere

Feltarbeidet ble gjennomført i tidsrommet 18.10.-20.10.2021. Feltleder gjennom prosjektet var Hanne Bryn og prosjektleder var Lars Snilstveit Røgenes. Prosjektleder fungerte også som feltarkeolog. Avdekkingen ble gjennomført av maskinfører fra Åfjordsand AS. Maskinen var av typen Kobelco på 20 tonn og med pusseskuff på 1,8 m. Avdekkingen ble gjennomført 18.10. og 20.10., og det ble til sammen benyttet maskin i 9 timer.

1.6 Formidling

Det ble ikke organisert et formidlingsopplegg i løpet av undersøkelsene på Frøneset. Lokaliteten lå inntil et boligfelt, men hadde likevel få forbipasserende. Det ble registrert til sammen tre besøkende i løpet av undersøkelsen. Totalt ble det brukt 1 time til formidling i felt.

2 Metode

2.1 Undersøkellesmetode

Den arkeologiske undersøkelsen av lokalitetene ble gjennomført som en maskinell flateavdekking. På forhånd var det lagt opp til at kulturminnet skulle renses frem for hånd, men det ble klart ved oppstart at området var svært tilgrodd og at en slik tilnærming ikke ville være hensiktsmessig. Gravemaskin ble derfor benyttet til å fjerne vekstlaget i toppen slik at strukturer gravd ned i undergrunnen kom frem (jf. Løken *et al.* 1996). Avdekte anleggsspor (her; lag og nedgravinger) ble målt inn digitalt i plan før et utvalg ble undersøkt ved utgraving i form av snitting. Dette gjøres ved at den ene halvparten av strukturen blir gravd bort og snittflaten dokumenteres.

Figur 3. Planområdet før oppstart (Da64182_002). Foto: Hanne Bryn, NTNU Vitenskapsmuseet

2.2 Dokumentasjon

Alle kontekster ble målt inn og tildelt unike ID-nummer basert på løpenummer. Innmålingsdata ble i ettertid behandlet i Intrasis 3.2., og ArcMap 10.8.1. ble benyttet for å produsere kartene i rapporten. Anleggssporene som ble utgravd ble fotografert i plan og profil. Kun et lite utvalg ble tegnet. Skriftlig dokumentasjon ble gjort i felt ved bruk av iPad med programvaren Filemaker Pro, som i ettertid ble importert til Intrasis. Alle bilder ble tatt med digitalkamera samt drone av typen DJI Mini 2. De prioriterte bildene ble konvertert til TIFF og lagt inn i NTNU Vitenskapsmuseets fotobase. Filene i basen fikk et Da-nummer i tillegg til løpenummer. For Frøneset er Da-nummeret Da64182 og til sammen 28 bilder ble arkivert i basen.

3 Resultater

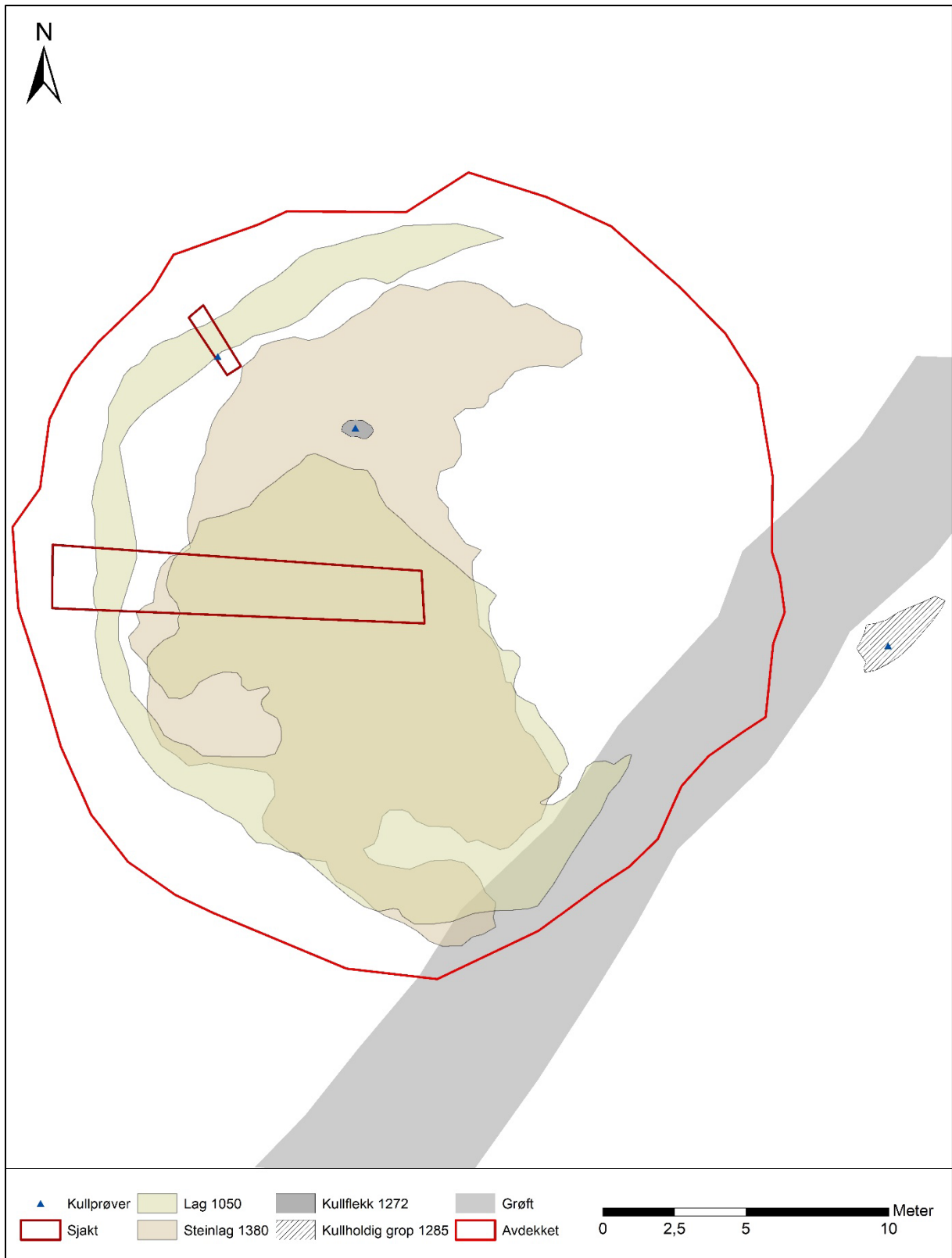
Type kulturminne: Ukjent
Datering: Senmiddelalder/nyere tid
Askeladden ID: 56045
Museumsnummer: T29627
Fotonummer: Da64182
Avdekt areal: 568 m²
Antall anleggspor funnet: 4
Nummerrekke Intrasis: 1000-1390

Lokaliteten på Frøneset hadde i utgangspunktet en størrelse på 421 m² og var basert på den synlige gjenværende delen av kulturminnet i form av antatt fortgrøft samt spredte humusflekker innenfor grøften. Etter undersøkelse var det avdekket et område på 568 m². For å kunne observere kulturminnet i sin helhet var det nødvendig å grave litt utenfor selve ytterkanten for å kunne se avgrensingen mot området rundt.

Målsettingen for undersøkelsen var å sikre kildemateriale, og datering av materiale som kunne knyttes til haugen var vesentlig. Området ble gjennomført med metalldetektor før undersøkelsen begynte for på den måten å fange opp eventuelle forhistoriske gjenstander som kunne ha tilknytning til kulturminnet. Det ble kun gjort funn av nyere tids gjenstander. Det ble på forhånd lagt opp til at hele området skulle renses for opp for hånd, men på grunn av tiden som hadde gått mellom fylkeskommunens registrering og den arkeologiske undersøkelsen, var området blitt svært gjengrodd. På grunn av dette ble det besluttet å benytte gravemaskin til å torve av kulturminnet og for så å rens overflaten med krafse. Det var deretter lagt opp til at fotgrøften og eventuelle andre spor innenfor grøften skulle graves ut og tømmes, og på slik måte forsøke å fremskaffe dateringsmateriale. Dette ble utelatt da det etter avtorving ble klart at det var nødvendig å benytte gravemaskin gjennom hele undersøkelsen.

Tabell 2. Oversikt over kontekster registrert i løpet av undersøkelsen

ID	Kontekst	Lengde (cm)	Bredde (cm)	Dybde (cm)
1050	Lag	2440	1366	-
1272	Kullflekk	111	63	2
1285	Kullholdig grop	150	110	20
1380	Steinlag	2320	1221	70

Figur 4. Kart over lokaliteten med alle registrerte kontekster. Illustrasjon: Hanne Bryn, NTNU Vitenskapsmuseet

Figur 5. Dronefoto over lokaliteten sett mot nord før undersøkelse (Da64182_021). Foto: Hanne Bryn, NTNU Vitenskapsmuseet

Lag 1050

Etter maskinell avtorving av kulturminnet ble topplaget gitt ID 1050. Dette ID-nummeret dekker både den antatte fotgrøften og området innenfor. Dette ble gjort ettersom det var svært vanskelig å definere en tydelig grøft etter avdekking og en stor del av området fremstod som én sammenhengende flate. Under opprensingen ble det gjort funn av nyere tids gjenstander som glass, tegl og porselen. Laget ble undersøkt med metalldetektor også etter den maskinelle avtorvingen uten at det ga utslag på forhistoriske gjenstander. Det avdekte området bestod av brun til mørk brun humusholdig sand. Spredte kullflekker var synlig inn mot midten av laget og spredt stein synlig ut mot kanten i sør og sørvest. En kabelgrøft som ble gravd i 2008 kuttet den sørøstre ytterkanten av kulturminnet.

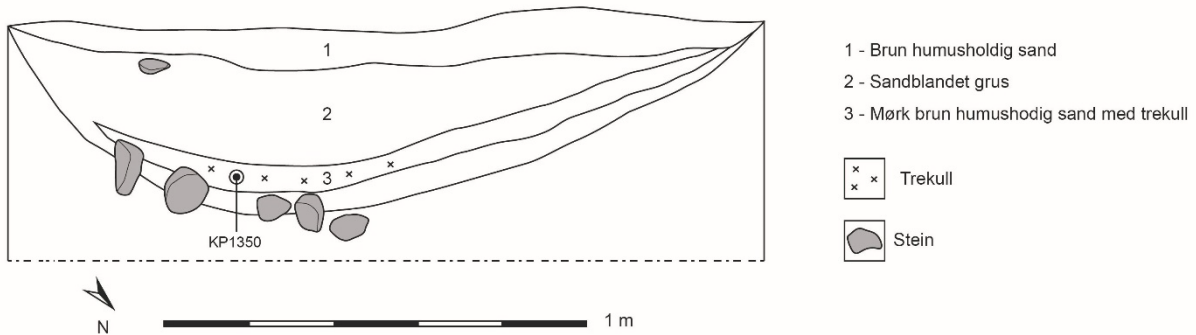
Som et videre ledd i undersøkelsen ble det gravd en sjakt (1308) gjennom den antatte fotgrøften i nord. Det ble her identifisert et gråbrunt sandlag med noe kull i bunnen av sjakten. Laget var om lag 10 cm tykt i bunnen og hadde en svakt buet form. Total lengde var om lag 1,5 m. Laget ble tolket til å kunne være kultur og det ble samlet inn en kullprøve fra laget (1350) som ble datert til AD 1501-1646 (TRa-16899, 310 ± 20 BP).

Kullflekker var synlige sporadisk i de sentrale delene av anlegget, og en av disse ble målt inn og undersøkt (1272). Konteksten målte 111 x 63 cm og bestod av et udefinert område med lett kullholdig torv, og var kun et tynt lag fremfor en nedgravning. ^{14}C -prøve 1313 daterte laget til AD 1527-1654 (TRa-16898, 280 ± 10 BP).

Figur 6. Foto av profil i sjakt 1308 (Da64182_012). Foto: Hanne Bryn, NTNU Vitenskapsmuseet

Frøneset, Åfjord
Profil 1308

Figur 7. Rentegning av profil i sjakt 1308 gjennom antatt fotgrøft. Tegnet av: Hanne Bryn, NTNU Vitenskapsmuseet

Steinlag 1380

Neste ledd i undersøkelsen var å fjerne topplag 1050 ettersom dette ikke ga noen ytterligere klarhet i kulturminnetypen. Det brune humuslaget ble derfor fjernet med maskin og avdekket et større steinlag (1380) bestående av rullestein i varierende størrelse. Mellom topplag 1050 og steinlag 1380 lå det en tynn linse med torv som fremstod som lett forkullet. Det ble klart at konteksten 1272 var en del av denne torvlinsen.

Det ble gjort en rekke funn av nye nyere tids gjenstander også i dette laget; porselen, tegl, glass og beinrester fra trolig sau. Steinlaget begrenset seg til området innenfor grøften og dekket om lag halve det avdekte området mot vest. I den østre delen bestod området kun av lys sand som fremstod som urørt. Det var heller ikke synlig grøft i dette området. Den antatte fotgrøften ble også vanskeligere å skimte i den vestre delen.

Som siste ledd i den maskinelle undersøkelsen ble det gravd en større sjakt (1352) gjennom grøften samt steinlaget. Sjakten løp øst-vest og målte 2 x 13 m med en dybde på 50-70 cm. Sjakten ble gravd ned til uberørt sand ble påtruffet.

Det ble også gravd to testhull med gravemaskin i det planerte området utenfor kulturminnet for på den måten kartlegge undergrunnsforholdene. På grunn av stor mengde rullestein innenfor det undersøkte området var hensikten med testhullene å se om dette var noe som forekom naturlig ellers på området eller om steinen var påført. Testhullene viste at undergrunnen bestod av sand.

Figur 8. Ortofoto over undersøkelsesområdet og med steinlag 1380 synlig før graving av sjakt 1352. Sjakt 1308 i nord er blitt gjenfylt på dette tidspunktet. (Da64182_028) Foto: Hanne Bryn, NTNU Vitenskapsmuseet

Figur 9. Sjakt 1352 sett mot øst (Da64182_020). Foto: Hanne Bryn, NTNU Vitenskapsmuseet

Kullholdig kontekst 1285

Kullholdig grop 1285 ble registrert av fylkeskommunen i 2017, men ikke undersøkt nære. Konteksten lå i kant av kabelgrøften som kuttet gjennom området. Gropen var svært kullholdig og utdradd mot nordøst. Etter opprensing målte gropen om lag 100 x 120 cm, og med en dybde på 20 cm. Det var kun et fåtall steiner i fyllet og samtlige fremstod som skjørbrent. ¹⁴C prøve ble samlet inn (1351) og gropen ble datert AD 1494-1637 (TRa-16900, 330 ± 15 BP).

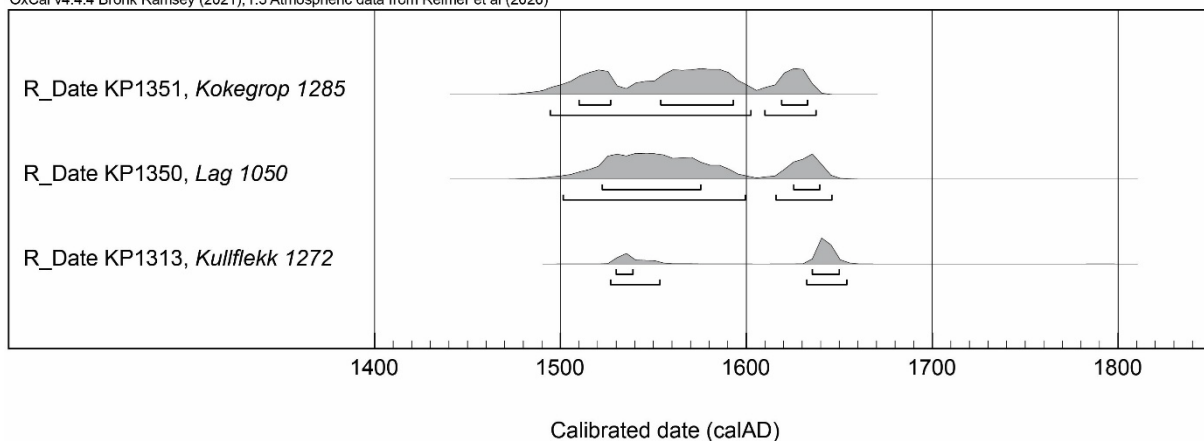

Figur 10. Profilfoto av kullholdig grop 1285 (Da64182_017). Foto: Hanne Bryn, NTNU Vitenskapsmuseet

Tabell 3. Oversikt over dateringsresultater fra analyserte ¹⁴C prøver fra Frøneset.

Prøve ID	Kontekst	Lab ID	Datert materiale	Datert BP	Kalibrert alder 68%	Kalibrert alder 95%
1313	1272 Kullflekk	TRa-16898	Trekull av bjørk	280 ± 10	AD 1530-1650	AD 1527-1654
1350	1308 Grøft	TRa-16899	Trekull av bjørk	310 ± 20	AD 1522-1639	AD 1501-1646
1351	1285 Kokegrop	TRa-16900	Trekull av furu	330 ± 15	AD 1510-1633	AD 1494-1637

OxCal v4.4.4 Bronk Ramsey (2021); r:5 Atmospheric data from Reimer et al (2020)

4 Funnmateriale

Det ble ikke gjort funn av forhistoriske gjenstander i løpet av undersøkelsen. Det ble søkt med metaldetektor både i forkant av avdekkingen samt i løpet av undersøkelsen, men samtlige utslag var på nyere tids gjenstander.

Det ble til sammen samlet inn tre ^{14}C -prøver i løpet av prosjektet. Samtlige av disse ble sendt til Nasjonallaboratoriene for datering ved NTNU for vedartsanalyse og datering. Dateringene ble kalibrert ved hjelp av OxCal v4.4.4. Resultatene ble senmiddelalder/nyere tid. Samtlige dateringsresultater er gjengitt under avsnitt 3. Prøveresultatene ble innlemmet i NTNU Vitenskapsmuseets gjenstandsdatabase under T28627. Se vedlegg 2 for katalogtekst.

5 Oppsummering av resultat og tolkninger

Den arkeologiske undersøkelsen ble gjennomført i forbindelse med skade påført automatisk fredet kulturminne på Frøneset resulterte i kartlegging av ukjent aktivitet innenfor området i senmiddelalder/nyere tid.

Basert på det undersøkte kulturminnets art ble det fastslått at det ikke dreide seg om et gravanlegg fra yngre jernalder. Hverken funnmaterialet, anleggets utseende og sammensetning samt dateringsresultatene støtter opp under denne tolkningen. Det ble heller ikke funnet spor etter bygningsrester på stedet, noe som kunne vært med på å danne en forklaring. Hvorvidt den store forsenkningen var av naturlig art eller blitt gravd av mennesker på 1500/1600-tallet er også vanskelig å fastslå. Fyllmaterialet i forsenkningen var deponert av mennesker og fremstod som kun avfall.

6 Referanser

Eikeland, R. H. L. 2017a: Arkeologisk rapport. Boligrigg Fosen Bo og Catering AS på Frøneset, 57/1 i Åfjord. Dokumentasjon av inngrep og skade i automatisk fredet kulturminne, idnr. 56045. Sør-Trøndelag fylkeskommune, Trondheim.

Eikeland, R. H. L. 2017b: Arkeologisk rapport i forbindelse med maskinell søkesjaktning i forbindelse med behov for utvidet areal for boligrigg Fosen Bo og Catering AS på Frøneset, 57/1 i Åfjord. Sør-Trøndelag fylkeskommune, Trondheim

Løken, T. Pilø, L. og Hemdorff, O. 1996: *Maskinell flateavdekking og utgravning av forhistoriske jordbruksboplasser – en metodisk innføring*. AmS-Varia 26. Arkeologisk Museum, Stavanger

Sauvage, R. 2017: Prosjektskisse Frønes, Åfjord kommune

7 Vedlegg

Vedlegg 1 Fotoliste

Vedlegg 2 Katalogtekst T28627

Vedlegg 1: Fotoliste Frøneset

Da64182

Filnavn	Motiv	Retning	Dato	Fotograf
Da64182_001	Oversiktsbilde før oppstart	nordvest	18.10.2021	Hanne Bryn
Da64182_002	Oversiktsbilde før oppstart	sørøst	18.10.2021	Hanne Bryn
Da64182_003	Oversiktsbilde før oppstart	øst	18.10.2021	Hanne Bryn
Da64182_004	Plan 1272	sør	19.10.2021	Lars Røgenes
Da64182_005	Plan sjakt 1308	sørvest	19.10.2021	Hanne Bryn
Da64182_006	Oversiktsbilde sjakt 1308	nord	19.10.2021	Hanne Bryn
Da64182_007	Plan sjakt 1308 bunn	nordvest	20.10.2021	Hanne Bryn
Da64182_008	Steiner delvis avdekket	sør	20.10.2021	Hanne Bryn
Da64182_009	Testhull 1	vest	20.10.2021	Hanne Bryn
Da64182_010	Testhull 2	vest	20.10.2021	Hanne Bryn
Da64182_011	Profil sjakt 1308 østre side	øst	20.10.2021	Hanne Bryn
Da64182_012	Profil sjakt 1308 vestre side	vest	20.10.2021	Hanne Bryn
Da64182_013	Graving av sjakt 1352	vest	20.10.2021	Hanne Bryn
Da64182_014	Gjenstandsfunn. Nyere tid	sør	20.10.2021	Hanne Bryn
Da64182_015	Sjakt 1352		20.10.2021	Hanne Bryn
Da64182_016	Plan 1285	nordvest	20.10.2021	Hanne Bryn
Da64182_017	Profil 1285	nordvest	20.10.2021	Hanne Bryn
Da64182_018	Sjakt 1352 ferdig gravd	vest	20.10.2021	Hanne Bryn
Da64182_019	Testhull i kant av steinlag 1380		20.10.2021	Hanne Bryn
Da64182_020	Sjakt 1352 ferdig gravd	øst	20.10.2021	Hanne Bryn
Da64182_021	Oversiktsbilde før oppstart	nord	18.10.2021	Hanne Bryn
Da64182_022	Utsikt mot sørvest	sørvest	18.10.2021	Hanne Bryn
Da64182_023	Utsikt mot vest med planert område i forgrunnen.	vest	18.10.2021	Hanne Bryn
Da64182_024	Utsikt mot nord	nord	18.10.2021	Hanne Bryn
Da64182_025	Utsikt mot Åfjord sentrum i øst	øst	18.10.2021	Hanne Bryn
Da64182_026	Oversiktsbilde etter første avdekking	nord	19.10.2021	Hanne Bryn
Da64182_027	Arbeiderene	sør	20.10.2021	Hanne Bryn
Da64182_028	Oversiktsbilde etter endt undersøkelse	nord	20.10.2021	Hanne Bryn

T28627/1-3

Ubestemt funnkategori fra senmiddelalder/nyere tid fra FRØNES, FRØNES av FRØNES (57/1), ÅFJORD K., TRØNDELAGE.

1) **Prøve** (trekullprøve) av trekull.
Lab.ref. TRa-16898 Datert på bjørk.
Fnr: 1313. *Vekt:* 0,11 gram.
Datering: BP 280 +/- 10, cal. AD 1527-1654
Strukturnr: 1272 Kullfleck.

2) **Prøve** (trekullprøve) av trekull.
Lab.ref. TRa-16899. Datert på bjørk.
Fnr: 1350. *Vekt:* 0,58 gram.
Datering: BP 310 +/- 20, cal. AD 1501-1646.
Strukturnr: 1050 Lag. Samlet inn fra bunnen av sjakt 1308.

3) **Prøve** (trekullprøve) av trekull.
TRa-16900. Datert på furu.
Fnr: 1351.
Datering: BP 330 +/- 15, cal. AD 1494-1637.
Strukturnr: 1285 Kokegrop.

Funnomstendighet: F. ved arkeologisk etterundersøkelse høsten 2021 av tidligere utplanert antatt gravhaug fra yngre jernalder. Gravhaugen ble i stor grad fjernet i 2017 ved planering og gravearbeid. Kun fotgrøft på 25 meter diameter med noe humusholdig masse innenfor, samt bunn av en kokegrop ble påvist ved registrering mai 2017. Den arkeologiske undersøkelsen resulterte i kartlegging av ukjent aktivitet innenfor området fra senmiddelalder/nyere tid. Både funnmateriale, kontekstens sammensetning og utseende samt dateringsresultater slo fast at det ikke dreide seg om et gravanlegg fra yngre jernalder.

Kartreferanse/-koordinater: Projeksjon: EU89-UTM; Sone 32, N: 7092979, Ø: 559571.

Lokalitets ID: 56045.

Innberetning/litteratur: Bryn, H. 2022, Undersøkelse av aktivitet fra senmiddelalder/nyere tid på Frøneset i Åfjord kommune, Trøndelag.

Funnet av: Hanne Bryn.

Funnår: 2021.

Katalogisert av: Hanne Bryn.

NTNU Vitenskapsmuseet er en enhet ved Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet, NTNU.

NTNU Vitenskapsmuseet skal utvikle og formidle kunnskap om natur, kultur og vitenskap. Museet skal sikre og forvalte de vitenskapelige samlingene og aktivisere dem gjennom forskning, formidling og undervisning.

Institutt for arkeologi og kulturhistorie har forvaltningsansvar for automatisk fredete kulturminner og skipsfunn i Nordmøre, Trøndelag, nordlige Romsdal og Nordland til og med Rana. Instituttet foretar arkeologiske undersøkelser på kulturminner over og under vann, i henhold til kulturminneloven.

ISBN 978-82-8322-329-3

ISSN 2387-3965

© NTNU Vitenskapsmuseet

Publikasjonen kan siteres fritt med kildeangivelse

www.ntnu.no/vitenskapsmuseet